

ZOLCZER PÉTER

FIATAL NYELVTANULÓK – MIT ÉS HOGYAN TANÍTSUNK?

A címben feltett kérdésre és annak szinte minden aspektusára könnyen választ kaphatunk Puskás Andrea *The Challenges and Practices of Teaching Young Learners* [A fiatal nyelvtanulók oktatásának kihívásai és gyakorlata] című monográfiájában. Már a bevezetésből kiderül, hogy bár a könyv az elméleti oldalról indít, azt a szerző nemcsak egyetemi kutatóknak szánja, hanem praktizáló tanítóknak és tanároknak is. Amikor épp a gyakorlatban közvetlenül alkalmazható ötleteket keresünk, bátran fordulhatnak a kötethez, amely az átfogó elméleti kereten kívül játékos feladattípusok tárháza is egyben.

A szerző a fiatal nyelvtanulók fogalmának tisztázásával nyitja meg gondolatmenetét, melyből megtudhatjuk, hogy nem is olyan egyszerű meghatározni, hogy valójában hány éves gyermekek is számítanak fiatal nyelvtanulóknak (bár ha átlagoljuk a kutatók definícióit, fiatal nyelvtanulónak számítanak az 5 és 12 év közötti gyermekek). Az életkor csupán egy eleme a definíciónak, ugyanis a fiatal nyelvtanulók meghatározásában rengeteg más tényező is szerepet játszik. Ilyen például a nyelvi kreativitás, a már meglévő készségek részletei, a játékoság, a közvetett tanulás vagy épp a képzelőerő.

A második fejezetben a fiatal nyelvtanulók oktatásának általános megközelítéseiről olvashatunk. Ugyanebben a részben kiderül az is, hogy a gyermekeknek tartott nyelvi tanóra előkészületei meghaladhatják a serdülőknek vagy épp a felnőtteknek tartott órákét. Azt is megtudhatjuk, hogy az óratervek

készítésénél rendkívül fontos figyelembe vennünk a gyermekek fiziológiai fejlődését. A fejezet végén hasznos tippek listáját találjuk, mely kimondottan gyakorlati jellegű.

A harmadik fejezetet a szerző annak a kérdésnek szentelte, hogy vajon érdemes-e tankönyv alapján tanítanunk a gyermekeket, vagy jobb, ha teljesen félretesszük azt. Megtudhatjuk, hogy ez a kérdés jóval összetettebb, mint hogy egy egyszerű igennel vagy nemmel lehessen rá válaszolni. A tankönyvhasználatnak megvannak az előnyei és a hátrányai is. Amennyiben figyelünk a tankönyvválasztás kritériumaira, és olyan tankönyvet találunk, amely a hátrányok minimalizálása mellett a lehető legnagyobb mértékben kiaknázza az előnyöket, nagy valószínűséggel pozitív fogadtatásban lesz majd részünk. Ám a tankönyv kiválasztása még csak fél siker, ugyanis annak adaptálása és alkalmazása legalább ilyen fontos feladat.

A könyv negyedik fejezete a szókincsfejlesztést veszi górcső alá, ahol az olyan kérdésekre kaphatunk választ, mint például: *Mennyi és milyen szókincsre van szüksége a gyermekeknek? Milyen mennyiséget tudnak feldolgozni? Hogyan sajátítják el az új szavakat?* A fejezet végén hasznos gyakorlati tanácsokat találhatunk, melyek vezérfonalként szolgálhatnak a szókincsfejlesztés megtervezésében és időzítésében.

Az ötödik fejezetben a nyelvtan problematikájáról olvashatunk, melynek már az elején kiderül, hogy a fiatal nyelvtanulók számára egyáltalán nem alkalmazhatjuk a hagyományos nyelvtanítási technikákat, hiszen még

nincsenek olyan értelmi szinten, hogy megértsék azok elvontságát. A szerző hasznos alternatívákat ajánl, melyek segítségével a gyermekek élvezetes, indirekt módon sajátíthatnak el alapvető nyelvtani szerkezeteket.

A hatodik és a hetedik fejezetet együtt említeném, mivel ezekben játékok és drámapedagógiai technikák végtelenül színes gyűjteményét böngészheti az olvasó. Fontos, hogy a szerző nemcsak listázza a különböző játéktípusokat, hanem ki is fejt, hogy azok miért hasznosak, illetve, hogy mely készségeket fejleszthetjük velük.

A nyolcadik fejezetből megtudhatjuk, hogy milyen tényezők játszanak szerepet a fiatal nyelvtanulók értékelésében. A szerző pontokba szedte az általánosan alkalmazható értékelési szabályszerűségeket, melyek kimondottan hasznosak a gyakorlatban, bár mely aspektusát is szeretnénk értékelni a gyermekek teljesítményének.

A könyv utolsó fejezete a már említett játékos feladatokból álló gyűjtemény, melyek színessége jól tükrözi a szerző témában való jártasságát. A *The Challenges and Practices of Teaching Young Learners* bátran ajánlható bárkinek, akit érdekelnek a fiatal nyelvtanulók oktatásának elméleti kérdései, ugyanakkor azoknak a tanítóknak és tanároknak is, akiknek gyakorlati tippekre és tanácsokra van szükségük, amelyeket közvetlenül alkalmazhatnak a tanóráikon.

FORRÁSOK:

■ Puskás Andrea: *The Challenges and Practices of Teaching Young Learners*, Selye János Egyetem, Komárom, 2016.